

Pestbeleid op school

Pesten wordt niet aangepakt en opgelost door projecten.

Het vereist attitudeverandering.

Een zaligmakende oplossing voor pestproblemen bestaat helaas niet.

Bob van der Meer

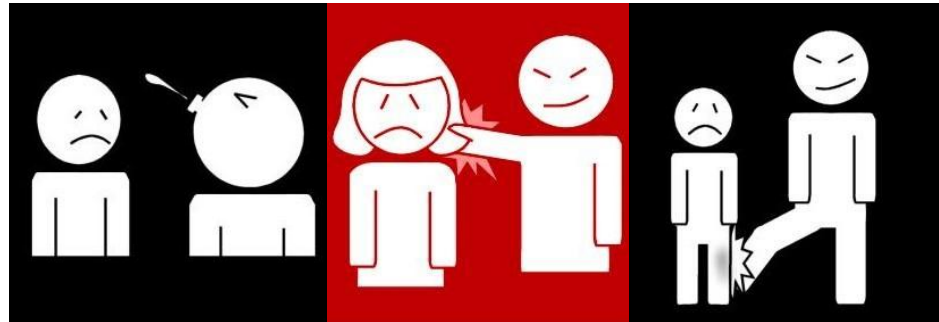
Natuurlijk is het beter om het pesten te voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat dan ook in eerste instantie onze aandacht naar uit.

In veruit de meeste gevallen lukt dit door regels aan te bieden en deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat het niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan.

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Wat is pestgedrag:

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. Verbaal en/of fysiek geweld, intimidatie en/of isolatie van medeleerlingen en stelen of vernielen van bezittingen zijn verschijningsvormen van pesten waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast.

De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen. De bekendste zijn de rollen van pester en gepeste. Minder bekend zijn de rollen die de omstanders innemen. Deze omstanders hebben vaak zonder dat zij het zich bewust zijn, invloed op het pesten.

De Pester

Is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.

De Gepeste

Voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.

De Meepester

Doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.

De Helper

Neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemer

Vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander

Denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille

Bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden.

De aanpak:

Wel bestaan er enkele oplossingsmodellen, namelijk **de vijfsporenaanpak**.

De vijfsporenaanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de leerkrachten.

De verschillende aandachtspunten zijn:

- . De algemene verantwoordelijkheid van de school.
- . Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.
- . Steun bieden aan het kind dat zelf pest.
- . De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.
- . De ouders van het gepeste en het pestende kind steunen.

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.

Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.

Samen met het kind werken aan oplossingen.

Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.

Zorgen voor follow-up gesprekken.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.

Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.

Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.

Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.

Zorgen voor follow-up gesprekken.

De ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen:

Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.

Ouders op de hoogte houden van peestsituaties.

Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.

In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.

Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.

Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

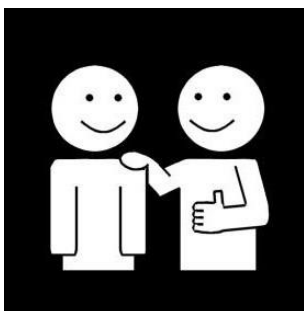
De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat er voldoende informatie is over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.

De school neemt stelling tegen het pesten.

De school brengt huidige situatie rond pestbeleid in kaart (*bijvoorbeeld via de quick scan pestbeleid*).

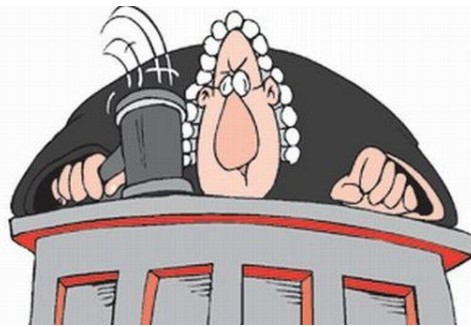
De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat ongewenst gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt.

De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Indien bij het signaleren van een pestprobleem de leerling dat niet aan de leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar een leerkracht van eigen keuze gaan. Deze leerkracht, een zogenaamde vertrouwenspersoon voor de kinderen, koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht alsmede de directeur van de school. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De dagelijkse praktijk:

In onze schoolgids hebben we duidelijk omschreven welke regels we hanteren op school en wat ons beleid is in geval van ongewenst gedrag waaronder pestgedrag hoort.

De schoolregels hebben we weer aangescherpt en deze worden wekelijks in de klas behandeld.

Deze regels hangen duidelijk zichtbaar in iedere groep.

De regel van de week wordt letterlijk en figuurlijk uitvergroot en uitvoerig in iedere klas besproken.

In de groepen 5 t/m 8 maken we jaarlijks een sociogram om goed zicht op de verhoudingen binnen de groep te krijgen.

In groep 5 t/m 8 wordt zonodig de pesttest uitgevoerd.

Respect!!

onze basisregels:

- **Elkaar niet uitschelden.**
*Zeg rustig en duidelijk wat je dwarszit.
Noem ook positieve dingen.*
- **Elkaar niet uitlachen.**
Maar elkaar helpen, bijvoorbeeld wanneer iemand iets niet snapt of als iemand valt.
- **Niet roddelen of iemand buiten sluiten.**
*Denk ook niet onmiddellijk dat er over je wordt geroddeld.
Probeer iedereen erbij te betrekken.*
- **Iemand niet op uiterlijk be- en veroordelen.**
Geef eens een compliment en leer om een compliment in ontvangst te nemen.
- **Elkaar niet opzettelijk pijn doen, zoals slaan en schoppen.**
Geef zorg en aandacht aan elkaar.
- **Vertel aan de leerkracht wanneer je wordt gepest of wanneer een ander wordt gepest.**
Dit is geen klikken.
- **Als je wordt gepest, praat er dan thuis over.**
Je moet het niet geheim houden.
- **Eerst een ruzie zelf uitpraten.**
*Probeer samen een oplossing te verzinnen.
Luister naar elkaar.
We spelen niet voor eigen rechter.*
- **Niet ongevraagd aan spullen van een ander zitten.**
Dus eerst even toestemming vragen.